

РЕШЕНИЕ

№ 24992

гр. София, 27.11.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 68 състав,
в публично заседание на 20.11.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Вяра Русева

при участието на секретаря Елеонора М Стоянова, като разгледа дело номер **6772** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 - 178 АПК във връзка с § 8 от ПЗР на АПК.

Образувано е по жалба на Л. Б. А. против мълчалив отказ на Областен управител на област С. –град по заявление вх. № ОА23-6489 от 16.05.2024г за издаване на удостоверение за наличие или липса на АДС на имот или за отписване на имота от актовете книги.

Наведени са доводи за материална незаконосъобразност на оспорения отказ по съображения, че в този случай административният орган действа в условията на обвързана компетентност да удостовери исканите факти такива, каквито са. Същият не разполага с правото на преценка дали да издаде или да откаже заверката на документа при положение, че административното производство е инициентирано от лица, разполагащи с правен интерес и при липса на законова забрана. При заверка на молбата-декларация адм. орган не може да решава спорове за собственост, а единственото което следвало да удостовери било дали за имотите има издаден АДС, като нотариусът е този който да признае или отрече правото на собственост. Претендира да бъде отменен мълчаливия отказ и административния орган да бъде задължен да се произнесе в указания от съда срок. Моли присъждане на разноски.

Ответникът – Областен управител на област С.-град в придружителното писмо изразява становище за недопустимост, евентуално неоснователност на жалбата. С молба от 19.11.2024г представя удостоверение изх № ОА23-6489-5 от 24.07.2024г изд от областен управител на област С. по повод

заявлението от 16.05.2024г на жалбоподателя с което удостоверява, че ПИ 68134.1110.156 има държавен характер, поради което моли производството по делото да бъде прекратено, тоест заявената адм. услуга била предоставена.

СГП не взема становище.

Административен съд-София-град след като прецени доводите на страните и събраните по делото ОТНОСИМИ доказателства, приема за установено от фактическа и правна страна следното:

Със заявление вх. № ОА23-6489 от 16.05.2024г Л. Б. А. е поискал да бъде издадено удостоверение за наличие или липса на АДС на имот или за отписване на имота от актовете книги, а именно поземлен имот с идентификатор 68134.1110.156.

По допустимостта на жалбата с оглед нейната срочност: Съгласно приложимата норма на чл.57, ал.2 АПК административният акт по чл.21, ал.2 и ал.3 се издава до 7 дни от датата на започване на производството. В настоящият случай административното производство е било образувано по Заявление от 16.05.2024г с което Л. А. е поискал издаване на удостоверение за наличие или липса на АДС на имот или за отписване на имота от актовете книги. Срокът за извършване на исканата административна услуга е изтекъл на 23.05.2024г. –четвъртък, присъствен ден след която дата е започнал да тече едномесечният срок /чл. 149 ал.2 АПК/ за оспорване на мълчаливия отказ на областния управител на област С.-град. Този срок е изтекъл на 24.06.2024г. /чл. 60 ал.3 вр с ал.6 ГПК вр с чл. 144 АПК/ –първия следващ присъствен ден и следователно подадената на 24.06.2024г. жалба е в срок.

Видно от приложеното на л. 12 от делото писмо от НАГ и на л. 15 писмо, на 21.05.2024г, тоест в срока за произнасяне, областният управител на област С.-град е поискал от НАГ да му предостави заверено копие от разписан лист за процесния ПИ по всички предходни планове. С писмо от 23.05.2024г /л. 12/ НАГ предоставя на областния управител исканите копия от разписни книги. В този случай приложение намира чл. 57 ал. 7 от АПК според който когато трябва да се поиска съгласието или мнението на друг орган, срокът за издаването на акта се смята съответно продължен, но с не повече от 14 дни, тоест срокът за издаването на акта е до 30.05.2024г. Ако се приеме, че до тази дата е следвало да се извърши исканата адм услуга, то едномесечният срок за оспорване по чл. 149 ал.2 АПК изтича на 1.07.2024г /чл. 60 ал.3 вр с ал.6 ГПК вр с чл. 144 АПК/ –първия следващ присъствен ден и следователно подадената на 24.06.2024г. жалба е в срок.

На следващо място, дори и да се приеме най-дългия срок по чл. 57 ал.5 АПК-едномесечен от започване на производството за издаване на акта, то този срок изтича на 17.06.2024г /чл. 60 ал.3 вр с ал.6 ГПК вр с чл. 144 АПК/, от която дата започва да тече едномесечният срок по чл. 149 ал.2 АПК за оспорване на мълчаливия отказ. Следователно и в тази хипотеза подадената на 24.06.2024г жалба е в срок.

По допустимостта с оглед наличието на правен интерес: Към 8.07.2024г когато е изпратено придружителното писмо до съда няма произнасяне от ответника. С молба от 19.11.2024г представя удостоверение изх № ОА23-6489-5 от 24.07.2024г изд от областен управител на област С. по повод заявлението от 16.05.2024г на жалбоподателя с което удостоверява, че ПИ 68134.1110.156 има държавен характер. Според съда с цитираното удостоверение не се удовлетворява заявлението на жалбоподателя за извършване на исканата адм. услуга, тъй като същото няма търсеното от заявителя съдържание. 3. иска издаване на удостоверение за наличие или липса на АДС на имот или за отписване на имота от актовете книги. С представеното

удостоверение изх № ОА23-6489-5 от 24.07.2024г не се удостоверява този търсен факт, а че имотът ПИ 68134.1110.156 има държавен характер. Предвид използвания стилистически подход, няма яснота какво точно се има предвид под „има държавен характер“. След като това удостоверение няма търсеното от заявителя съдържание, то не е налице отпаднал правен интерес от търсената защита. Налице е правен интерес от оспорване на мълчалив отказ, тъй като с удостоверението от 24.07.2024г не е налице произнасяне от задължения субект с което да е отговорено на жалбоподателя по заявлението му от 16.05.2024г. с исканото съдържание /удостоверяване/.

Жалбата е подадена от надлежна страна – адресат на акта и заявител на административна услуга. За оспорващия е налице и интерес от оспорването, тъй като е отказано извършването на заявените административни действия.

Съгласно § 1, т. 2 , б. „в“ от ДР на Закона за администрацията, административна услуга е извършването на административни действия, който не са посочени в т. „а“ и т. „б“ от същата разпоредба, и които представляват законен интерес за физическо или юридическо лице. Заверката на молбата-декларация за обстоятелствена проверка е част от процедурата по издаване на констативен нотариален акт по чл. 587, ал. 2 от ГПК. По силата на тази правна норма, когато собственик на недвижим имот не разполага с доказателства за собственост или те не са достатъчни, нотариусът извършва обстоятелствена проверка за придобиване собствеността по давност чрез разпит на трима свидетели, посочени от кмета на общината, района или кметството или определено от него длъжностно лице, в чийто район се намира недвижимият имот. Свидетелите се посочват по указание на собственика и трябва по възможност да бъдат съседи на имота. С оглед на изложеното, заверката на молбата-декларация за обстоятелствена проверка по същността си представлява извършване на административна услуга по смисъла на § 1, т. 2, б. „в“ от ДР на ЗА.

Както се посочи към датата на подаване на жалбата, към датата на изпращане придружителното писмо от ответника, а и към настоящият момент /по изложените доводи по-горе/, все още не е налице предоставяне на исканата административна услуга. Каза се по-горе, че е налице формиран мълчалив отказ по смисъла на чл. 58, ал. 1 от АПК.

Искането, като отправено към Областен управител на област С.-град за издаване на удостоверение за наличие или липса на АДС на имот или за отписване на имота от актовете книги касае имот, намиращ се на територията на района, поради което е отправено до компетентния административен орган, на основание 23, ал.2 от АПК.

Целта на охранителното производство по чл. 587 от ГПК е да се удостовери, че определен недвижим имот е или не е държавна или общинска собственост като въз основа на тези данни се извършва преценка, представляваща част от охранителното производство, развиващо се пред нотариуса. Решаването на въпроса дали са налице материалноправните предпоставки оспорващият да бъде признат за собственик на имота на основание давностно владение стои извън правомощията на областният управител. Същият е от компетентността на нотариуса, който в развиващото се пред него производство е длъжен да извърши преценка за наличието на посочените обстоятелства, въз основа на която да издаде или да откаже издаването на нотариален акт. В компетентността на административния орган е единствено да извърши исканата административна услуга и да удостовери факти, относими към нотариално

производство, а именно - дали имотът е или не е актуван като държавен- чл. 86 от ЗС не може да се придобие по давност вещ, която е публична държавна или общинска собственост, чл. 7, ал.1 от ЗДС- имотите и вещите - публична държавна собственост, не могат да бъдат обект на разпореждане и да се придобиват по давност. Необходимостта от установяването на обстоятелството, дали имотът/ имотите са държавна или общинска собственост е продиктувана от забраната в чл. 86 от Закона за собствеността, който разпорежда, че не може да се придобие по давност вещ, която е публична държавна или общинска собственост. Тоест, с тази заверка се установява само част от фактическия състав на чл. 79, ал. 1 ЗС.

Извършването на административната услуга обхваща издаване на административен акт, с който се удостоверява именно този факт. В производството по извършване на административна услуга релевантният факт е дали за конкретният имот е съставен АДС по реда на ЗДС. Извършването на административната услуга обхваща издаването на акт, с който се удостоверява само този факт, като в тежест и отговорност на ответника – областен управител на област С., е да извърши изследване актуван ли е имотът като държавен.

След като установи, събере данни, дали имотът е актуван като държавен, то адм. орган е длъжен да се произнесе по искането. Действително, актът за общинска/държавна собственост има декларативен, а не конститутивен ефект. Но собствеността може да бъде доказана в определено производство: в случая пред нотариуса единствено посредством наличието на съставен акт за държавна собственост. При наличие на претенции от страна на държавата за правото на собственост на този имот и при липсата на съставен акт за държавна собственост, това право следва да се установи по съдебен ред. Именно в охранителното производство пред нотариуса, както и от компетентния съд при материалноправен спор се преценява наличието на предпоставките за придобиване право на собственост по давностно владение по чл. 79 ЗС и, респ. наличието на забрана да се придобие по давност вещ, която е публична държавна или общинска собственост. В производството, проведено в случая пред административния орган, е релевантен единствено факта дали имотът е актуван като държавна собственост, съставен пред областния управител – по чл. 68 и сл. от ЗДС, известен на органа служебно, а извършването на конкретно поисканата административна услуга се състои в издаване на акт, с който се удостоверява това обстоятелство.

Имотът, предмет на административното производство е напълно индивидуализиран, налице е скица сочеща граници, съседи и квадратура. Освен това, разпоредбата на чл. 36 от АПК предвижда, че доказателствата, в случай, че такива изобщо са необходими, се събират от административния орган служебно, освен в предвидените в този кодекс или в специален закон случаи, какъвто не е процесният. Страните са длъжни да представят само доказателства, които се намират при тях и не се намират при административния орган, като във всички случаи, когато в специален закон са определени изчерпателно доказателствата, които гражданинът или организацията трябва да представят, административният орган няма право да изисква от тях да представят други доказателства. В тази процедура единствено, което следва да представи заявителя е молба – декларация, попълнена по образец, в която да е описан имота. Административният орган действа в условията на обвързана компетентност да удостовери исканите факти такива, каквито са, като удостовери дали съответният имот е актуван като държавен, респ. отписан ли е имота от актовете

книги. Същият не разполага с правото на преценка дали да издаде или да откаже издаването на удостоверение при положение, че административното производство е иницирано от лица, разполагащи с правен интерес и при липса на законова забрана. След като е установил, че имотът съществува, респ. е индивидуализиран с всички допустими способи, / като се има предвид и постъпилите от НАГ копия от разписни книги и представената скица на имота, л.22 от делото/ и събере данни, дали имотът е актуван като държавен, то адм. орган е длъжен да се произнесе по искането. Административният орган, на когото е вменено единствено задължението за извършване на административна услуга, следва да извърши исканата справка и да отговори на запитването, като неговата компетентност се разпростира до там. Претендираните от заявителя собственически права се установяват по реда на охранителното производство пред компетентния за това орган - нотариуса.

Отказът в случая лишава незаконосъобразно лицето от законоустановени права и препятства тяхното упражняване. Поисканата услуга е един от елементите на охранителното производство по чл. 587 ГПК и административният орган следва да издаде искания документ. Компетентността да извърши проверката за правото на собственост, вкл. начина на придобиване, принадлежи единствено на нотариуса в охранителното производство.

Изложеното обоснова извод за материална незаконосъобразност на оспорения мълчалив отказ, което налага неговата отмяна и връщане на преписката на административния орган за ново произнасяне съобразно указанията дадени в мотивите на настоящето решение при спазване на установения в закона седемдневен срок.

Относно разноските: С оглед изхода на делото и на основание чл. 143, ал. 1 от АПК следва да бъде уважено своевременно направеното искане на оспорвания за присъждане на сторените по делото разноски в размер на 1010 лева, от които 1000 лева адвокатски хонорар, заплатен в брой по договор за правна защита и съдействие от 19.06.2024г и 10 лева държавна такса. Заплатеното адвокатското възнаграждение е в размер на минимума по чл. 8 ал.3 от Наредбата № 1 от 9 юли 2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения.

Водим от горното, съдът

РЕШИ:

ОТМЕНЯ мълчалив отказ на областен управител на област С.-град по заявление вх. № ОА23-6489 от 16.05.2024г на Л. Б. А. за издаване на удостоверение за наличие или липса на АДС на имот или за отписване на имота от актовете книги.

ИЗПРАЩА делото като административната преписката на Областен управител на област С.-град за извършване на исканата административна услуга, в 7-дневен срок от влизане в сила на съдебния акт съобразно мотивите, при спазване на задължителните указания по тълкуването и прилагането на закона.

ОСЪЖДА Областна администрация на област С. да заплати на Л. Б. А. разноски в размер на 1010 лв.

Решението може да се обжалва с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14 дневен срок от връчване на преписи на страните.

СЪДИЯ:

